

Αθήνα, 17 Νοεμβρίου 2023

Προς
Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας & Οικονομικών
Υπηρεσία Συντονισμού
Γραφείο Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων

Υπόψιν κας Μαρίας Ζελιαναίου, Προϊσταμένης Υπηρεσίας Συντονισμού

Θέμα: Η υπ' αριθ. 1669/10.11.2023 κοινοβουλευτική ερώτηση

Αγαπητή κυρία Ζελιαναίου,

Αναφορικά με την ερώτηση με αριθ. πρωτ. 1669/10.11.2023 αριθμού Βουλευτών του συνδυασμού του 'ΣΥΡΙΖΑ – Προοδευτική Συμμαχία', που μας προωθήσατε και σε σχέση με τα διαλαμβανόμενα στην ανωτέρω ερώτηση και στο βαθμό που αυτά αφορούν το Ταμείο παρακαλούμε δείτε κατωτέρω τις απόψεις μας:

Το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (το «Ταμείο») ιδρύθηκε το 2010 με το νόμο 3864/2010 στο πλαίσιο δεσμεύσεων που ανέλαβε η Ελληνική Δημοκρατία από τις δανειακές συμβάσεις που συνολοφόρησε με Ευρωπαϊκούς και διεθνείς θεσμούς. Κατά την ίδρυσή του, αποκλειστικός σκοπός του Ταμείου, το οποίο αποτελεί ένα όχημα ειδικού σκοπού με περιορισμένη χρονική διάρκεια, ήταν η «συνεισφορά στη διατήρηση της σταθερότητας του ελληνικού τραπεζικού συστήματος προς χάριν του δημοσίου συμφέροντος». Σε αυτό το πλαίσιο το Ταμείο κλήθηκε να ενισχύσει την κεφαλαιακή επάρκεια των ελληνικών τραπεζών με σκοπό τη διαφύλαξη της φερεγγυότητας του χρηματοπιστωτικού τομέα και, κατά συνέπεια, της δυνατότητάς του να στηρίζει την ελληνική οικονομία, και κατ' επέκταση την κοινωνία, ενώ ταυτόχρονα το Ταμείο μέσα από τη συμμετοχή του στο μετοχικό τους κεφάλαιο παρακολούθησε και επόπτευσε τα σχέδια αναδιάρθρωσης τα οποία ανέλαβαν να υλοποιήσουν οι τράπεζες που έλαβαν κεφαλαιακή ενίσχυση από το Ταμείο.

Μετά την απόλυτα επιτυχή κεφαλαιακή τους ενίσχυση και την ολοκλήρωση των σχεδίων αναδιάρθρωσής τους, οι τράπεζες, με τη διαρκή υποστήριξη του Ταμείου, είναι πλέον εύρωστες κεφαλαιακά και βρίσκονται στο δρόμο της ανάπτυξης και κερδοφορίας, τα δε πολλαπλά οφέλη από τη νέα αυτή πραγματικότητα αποτυπώνονται ήδη στους πραγματικούς δείκτες της οικονομίας και της κοινωνίας. Ωστόσο, ένα εύρωστο τραπεζικό σύστημα και η επιτάχυνση και ενίσχυση της πιστωτικής πολιτικής των τραπεζών προς όφελος της οικονομίας και της κοινωνίας και κατά συνέπεια ανάπτυξης της εθνικής οικονομίας και ενδυνάμωσης της κοινωνικής συνοχής, προϋποθέτει και την πλήρη επανιδιωτικοποίηση του τραπεζικού συστήματος. Σε αυτό το πλαίσιο, μετά την τελευταία τροποποίηση του ιδρυτικού νόμου του Ταμείου προκρίθηκε ως βασικός και στρατηγικός του στόχος, πέραν της διαφύλαξης της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας, η

αποτελεσματική διάθεση προς τον ιδιωτικό τομέα των μετοχών του στις τράπεζες. Η αποεπένδυση διενεργείται με συγκεκριμένη μεθοδολογία βάσει εγκεκριμένης και δημοσιευμένης στρατηγικής, της Στρατηγικής Αποεπένδυσης του Ταμείου, εντός συγκεκριμένου χρονικού ορίζοντα που δεν μπορεί κατ' αρχήν να υπερβαίνει τον χρόνο λήξεως της λειτουργίας του Ταμείου, δηλαδή την 31.12.2025 και για την οποία ακολουθείται διαφανής διαδικασία με εχέγγυα διεθνώς αναγνωρισμένων πρακτικών και την συνδρομή αναγνωρισμένων ειδικών συμβούλων με εξειδίκευση σε τέτοιες συναλλαγές. Αμφότεροι δε οι στόχοι τίθενται προς διαφύλαξη του δημοσίου συμφέροντος

Σκοπός της αποεπένδυσης είναι μέσα από την επανιδιωτικοποίηση των τραπεζών να ενισχυθεί ακόμα περισσότερο το τραπεζικό σύστημα, το οποίο διαδραματίζει σημαντικό ρόλο σε μία σύγχρονη οικονομία και ένα σύγχρονο Κράτος, καθώς δεν διασφαλίζει μόνο την οικονομική ανάπτυξη, αλλά, άμεσα ή έμμεσα, όλες τις πτυχές της κοινωνικής ευημερίας και τελικά, τη μακροπρόθεσμη υπηρετήση του δημοσίου συμφέροντος.

Επισημαίνουμε δε, ότι η έννοια του δημοσίου συμφέροντος είναι σύνθετη και πολυπρισματική. Δεν ταυτίζεται, αλλά ούτε και περιορίζεται, όπως έχει ήδη κρίνει το Συμβούλιο της Επικρατείας, με το εν στενή έννοια ταμειακό συμφέρον, αλλά με το ευρύτερο δημοσιονομικό συμφέρον. Επομένως, το κριτήριο δράσης του Ταμείου στην υλοποίηση της αποεπένδυσης δεν είναι ταμειακό και βραχυπρόθεσμο, δηλαδή μόνο τα ποσά που έχει ήδη εισπράξει και αναμένει ακόμα μέχρι την ολοκλήρωση της αποεπένδυσής του από τις τράπεζες, αλλά μακροπρόθεσμο και στρατηγικό, περιλαμβάνοντας τόσο το ευρύτερο χρηματοπιστωτικό συμφέρον, όσο και αυτό της οικονομικής ανάπτυξης και της κοινωνικής ευημερίας.

Αναφέρουμε επίσης, ότι σε οποιαδήποτε μορφή αποεπένδυσης η τιμή διάθεσης των μετοχών του Ταμείου που αποφασίζεται από το Διοικητικό του Συμβούλιο πρέπει να βρίσκεται εντός του εύρους που είχαν ορίσει η έκθεση αποτίμησης του συμβούλου διάθεσης και η έκθεση αποτίμησης του ανεξάρτητου χρηματοοικονομικού συμβούλου, όπως ορίζει ο νόμος του Ταμείου. Κατά τον τρόπο αυτό διασφαλίζεται το βέλτιστο δυνατό αποτέλεσμα στις κατά το χρόνο εκείνο συνθήκες της αγοράς. Το προβλεπόμενο από το νόμο δικαίωμα αρνησικυρίας του Υπουργού Οικονομικών, ενεργοποιείται εφόσον υφίσταται πραγματική ζημία, η οποία θα πρέπει να νοείται ότι υφίσταται μόνο στην περίπτωση που η προτεινόμενη τιμή διάθεσης είναι χαμηλότερη αυτής που αποτυπώνουν οι ανωτέρω αποτιμήσεις.

Αναφορικά με το υφιστάμενο νομικό πλαίσιο ποινικής αντιμετώπισης της διοίκησης και στελεχών του Ταμείου, επισημαίνεται ότι δεν υφίσταται σε καμία περίπτωση ακαταδίωκτο. Αντιθέτως, υπάγει τα στελέχη της διοίκησης του Ταμείου στην υφιστάμενη διάταξη του Ποινικού Κώδικα που ισχύει και για τις διοικήσεις των τραπεζών. Σε κάθε περίπτωση η τροποποίηση των υφιστάμενων διατάξεων στην παρούσα φάση δεν κρίνεται σκόπιμη γιατί θα αποτελούσε αντιφατική πρακτική που δεν θα υπηρετούσε το δημόσιο συμφέρον λαμβάνοντας υπόψη το θεσμικό ρόλο του ΤΧΣ και τη διαρκή αλληλεπίδρασή και συνεργασία του με διάφορους θεσμικούς φορείς (stakeholders) στην Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση, αλλά και το υψηλό επίπεδο του στελεχών του.

Στο προσεχές χρονικό διάστημα το Ταμείο θα συνεχίσει την ολοκλήρωση της αποστολής του, μέσα στον συγκεκριμένο χρονικό ορίζοντα που έχει τεθεί, με την αποεπένδυσή του και από τις υπόλοιπες τράπεζες προς διασφάλιση του δημοσίου συμφέροντος που, όπως εξηγήθηκε, επιβάλει την πλήρη επαναφορά του τραπεζικού συστήματος στον ιδιωτικό τομέα. Άλλωστε, η περαιτέρω διακράτηση των μετοχών των τραπεζών που κατέχει το Ταμείο, πέραν του ότι θα ήταν αντίθετη με τις διατάξεις του ιδρυτικού του νόμου και θα έβλαπτε, τελικά, το δημόσιο συμφέρον, θα παραβίαζε τις δεσμεύσεις και βασικές υποχρεώσεις που έχει αναλάβει η Ελληνική Δημοκρατία από τις δανειακές συμβάσεις που έχει υπογράψει.

Με εκτίμηση,

Ανδρέας Βερούκιος
Πρόεδρος Διοικητικού Συμβουλίου

Ηλίας Ε. Ξηρουχάκης
Διευθύνων Σύμβουλος